

Základní škola Zeměchy se představuje

I v dnešním světě existují „oázy klidu“ uprostřed uspěchaného světa... Vlidné prostředí rodinné školy, kde se žáci cítí dobře a bezpečně, kde se všichni navzájem znají. Vztahy mezi pedagogy a žáky založené na vzájemné spolupráci, přátelství, respektu k individualitě osobnosti, na otevřenosti a společném rozhodování. Klidná a vznešená budova uprostřed ušlechtilých stromů. Toto jsou první řádky, které naleznete na internetových stránkách školy. Jejich autorkou je ředitelka školy.

Identifikační údaje:

Základní škola a Mateřská škola Zeměchy, okres Louny, příspěvková organizace

Adresa: Zeměchy č. p. 83, 440 01 Louny
IZO: 600 083 021 IČ: 70698376
telefon: 415 696 256
e-mail: zszemechy@seznam.cz
<http://www.zszemechy.cz>

právní forma: příspěvková organizace
ředitelka školy: Mgr. Zdenka Dvořáková
zřizovatel: Obec Jimlín

škola sdružuje:

1. Základní škola	kapacita: 50 žáků
2. Mateřská škola	kapacita: 25 dětí
3. Školní družina	kapacita: 40 žáků
4. Školní jídelna	kapacita: 75 jídel

Z historie školy

Obecná dvoutrídí škola byla v Zeměchách otevřena dne 1. května 1906. Vyučovalo se ve dvou třídách. Školu navštěvovalo 141 dítě. Budova školy nebyla ještě postavena, proto se učilo tři roky ve statcích u Staňků čp. 17 a u Valešů čp. 40.

Se stavbou školy se započalo 8. dubna 1909 a stavba byla dokončena o prázdninách. Dne 14. září 1909 byla budova školy uznána za způsobilou sloužit ke svému účelu. Slavnostně vysvěcena a předána do užívání byla pak 17. září 1909.

Současnost

Škola je zařazena do sítě málotřídí škol, její součástí je i mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Školu tvoří dvě budovy – budova základní školy se školní kuchyní, jídelnou a školní družinou a budova mateřské školy. Ke škole patří velká zahrada, určená pro pobyt dětí z mateřské školy, menší travnatý dvůr a zahrada pro žáky základní školy. Ve školní budově je také vlastní tělocvična. Vyučování probíhá ve dvou třídách, které jsou vybaveny novým nábytkem, lavice i židle jsou výškově nastavitelné, aby odpovídaly potřebám žáků z hlediska ergonomie.

Jedná se o malotřídí venkovskou školu rodinného typu, kde jsou spojené ročníky v jedné třídě. Vzhledem k menšímu počtu žáků v jedné třídě škola vytváří bezpečné prostředí pro vytváření vztahů mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem.

Rodiče, kteří nemají vlastní zkušenost s malotřídí školou, si většinou nedovedou představit, jak výuka v takové třídě probíhá. Domnívají se, že se žáci ve třídě navzájem ruší, že jim pedagog nemůže věnovat tolik pozornosti a času, jako když má ve třídě pouze jeden ročník. Mnozí si neuvědomují, že v plně organizované škole je ve třídě i 30 žáků, což se v naší škole nestane. Spojení ročníků má i své klady – žáci si mohou

látku, kterou dostatečně nezvládli, opakovat se žáky nižšího ročníku, naopak žáci rychlejší mohou získat i znalosti nad rámec požadavků daných vzdělávacím programem, osvojují si znalosti z vyšších ročníků při spolupráci se staršími spolužáky v případě, že zvládli požadované znalosti svého ročníku. Ze školy odcházejí na druhý stupeň žáci samostatní, při přestupu na školu plně organizovanou, jsou velmi dobře připraveni.

Absolventi školy (žáci odcházející z 5. ročníku) jsou na vyšším stupni (příp. na střední škole, jako je osmileté gymnázium) úspěšní, někteří velmi úspěšní. Podle informací z jednotlivých škol naši žáci nemají problémy s adaptací na výuku na jiných školách. Naopak, vědomosti získané na naší škole, jim umožňují úspěšně zvládnout učivo na druhém stupni (na střední škole).

Ve stále větší míře se škola otevírá rodičům. Některé akce pořádá pro děti společně s jejich rodiči – sportovní soutěže, podzimní hrátky, táborák, školní výlety, předvánoční posezení s rodiči a žáky, posezení s maminkami (Den matek) apod. Tyto neformální akce dokáží podstatně změnit vztah rodičů ke škole.

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek a v době akcí pro veřejnost. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím časopisu vydávaného v obci, prostřednictvím veřejné nástěnky, internetových stránek školy a mají možnost se informovat o chování a prospěchu žáků prostřednictvím internetu.

Ve škole pracuje školská rada, v níž jsou zastoupeni rodiče žáků základní školy i pedagogický sbor.

Společné foto z výletu - před rotundou na Řípu

Charakteristika pedagogického sboru

Plný úvazek pokryjí dva kvalifikovaní učitelé. Vychovatelka školní družiny, která má také pedagogické vzdělání, je zaměstnána na částečný úvazek v družině a částečný úvazek jako učitelka. Výuka anglického jazyka je zajišťována externími pedagogy se státní zkouškou z tohoto jazyka.

Díky různorodosti zaměření pedagogů (ochrana přírody, výtvarná výchova, hudební výchova, tanec, ICT) je možné uspokojit velké množství potřeb žáků, a to nejen v oblasti výuky, ale i v oblastech zájmových (nabídka zájmových kroužků ve škole). Učitelé pracují nad rámec svých povinností, účastní se akcí pořádaných pro žáky a jejich rodiče, spolupracují s místními organizacemi a spolky. Vedení školy a všichni pedagogové úzce spolupracují s vedením obce.

Učitelský sbor:

Mgr. Zdenka Dvořáková Mgr. Zuzana Dvořáková

Mgr. Lucie Runzová

Mgr. Helena Chotěborská

Nepedagogičtí pracovníci v základní škole:

školnice, vedoucí školní jídelny, kuchařka

Při své práci se škola orientuje na přání a potřeby rodičů a jejich žáků. Umí vytvořit bezstresové, pohodové prostředí bez snížení nároků na kvalitu práce. Výrazně se profiluje v projektech týkajících se ekologie, výchovy ke zdravému životnímu stylu a v oblastech estetické výchovy. Do výuky zařazuje úspěšně relaxační cvičení a autogenní tréninky. Ve škole mohou žáci navštěvovat několik různě zaměřených kroužků – šikovné ruce, sportovně pohybový, práce s PC, matematický, jazykový (anglický jazyk), ve spolupráci se ZUŠ Postoloprty kroužek taneční a hru na flétnu.

Taneční vystoupení při školní akademii

Vzdělávání s porozuměním

Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Důležité je však vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech, s respektováním individuality jednotlivých žáků. Od první třídy se učí děti plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

Žáci jsou vedeni k využívání komunikačních a informačních technologií – naprosto běžně pracují počítačovou technikou, kterou je škola nadstandardně vybavena. V učebně II. třídy je 8 počítačů, notebook a interaktivní tabule, v učebně I. třídy jsou tři počítače, velkoplošný televizor, menší televizor a DVD přehrávač. Součástí vybavení jednotlivých tříd, tělocvičny i školní družiny jsou radiomagnetofony a malé HIFI věže.

Počítačové výukové programy rozšiřují možnosti zejména při procvičování látky v řadě předmětů. Při výuce jsou využívány metody projektového vyučování, kterými jsou žáci vedeni k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Podporováni jsou nejen žáci s intelektuálním nadáním, ale také s jinými druhy nadání, jako je estetické, hudební, pohybové apod. Vhodné prostředí a vytváření příležitostí umožňují žákům objektivně hodnotit sebe navzájem i evaluovat svoji práci tak, aby se naučili stanovit možnosti a meze svého výkonu.

Školní vzdělávací program „Škola moudrosti“

Vzdělávací program je hlavním dokumentem školy, který vytváří podmínky pro získání znalostí daných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Škola je zaměřena na environmentální výchovu, rozvoj čtenářských dovedností, rozvoj matematických a přírodovědných dovedností, práci s výpočetní a komunikační technikou, výchovu ke zdravému životnímu stylu, sociální a kulturní rozvoj žáků a výtvarné činnosti. Celým vzdělávacím programem se prolínají dlouhodobé projekty zaměřené na plnění těchto cílů.

1. Preventivní program sociálně patologických jevů

Cílem tohoto programu je vytváření pocitu zodpovědnosti a sounáležitosti. Škola organizuje pravidelně besedy na téma toxikomanie, alkoholová závislost, šikana, xenofobie. Preventivní program školy zasahuje do předmětu Člověk a jeho svět, do činnosti školní družiny i do činnosti ostatních vyučovacích předmětů.

2. Dopravní výchova

Hlavním cílem dopravní výchovy ve škole je získávat základní poučení o bezpečném chování v silničním provozu, na jejichž základě by si žáci měli uvědomovat, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Tento projekt je realizován formou besed, které pro děti připravují příslušníci městské i státní policie, zpracováním textů k dopravní výchově dodávaných MÚ a dalšími institucemi.

*Dopoledne
s Policií ČR*

Policejní den

3. Životní prostředí a naše zdraví

Projekt je koncipován na jednotlivá období školního roku, prolíná a doplňuje výuku jednotlivých naučných předmětů a obohacuje vědomostní poznatky o zážitky a zkušenosti z nejrůznějších činností v terénu. Vzhledem k věkovému složení žáků je nejdůležitější vzbudit u dětí zájem o správnou životosprávu, kvalitní výživu, radost z pohybu na čerstvém vzduchu, lásku k přírodě, snahu o vylepšování životního prostředí v blízkosti školy a bydliště a všude tam, kde je to možné. Třídění odpadu je pro žáky již zcela běžnou praxí a zapojují se do projektů v kraji - Třídíme ve škole, Recyklohraní. V rámci projektů zaměřených na ochranu přírody absolvují vzdělávací přednášky s praktickými ukázkami přímo v lese i ve škole (Lesy ČR, Ekocentrum Dymnůvka Postoloprty, Centrum ekol. výchovy VIANA Litvínov), zapojují se do projektu obce Stromy kolem nás, podílí se na úklidu naučné stezky a pod. Každoročně pro žáky 2. a 3. ročníku nabízí škola plavecký výcvik pod odborným vedením v plavecké hale v Lounech.

Škola je zapojena do projektů „Školní mléko“ a „Ovoce do škol“, v jejichž rámci žáci dostávají dotované školní mléko a mléčné výrobky a ovoce zdarma.

V rámci projektu Stromy kolem nás zpracovali žáci mapu stromů a hodnotili jejich stav

4. Národní tradice a kultura

Cílem tohoto dlouhodobého projektu je naučit děti srovnávat minulost a současnost, chápat vývoj a význam národních a kulturních tradic, seznámit je s tradicemi sousedních států, budovat v dětech úctu k národním tradicím a hodnotám, k sobě i k druhým lidem, naučit děti uctívat tradiční svátky, naučit je správnému chování při různých slavnostech a akcích.

Pravidelné projekty k tomuto tématu:

- Masopust, Velikonoce, advent, Mikuláš, Vánoce, tradice, pověry, pověsti
- divadelní představení ve Vrchlického divadle v Lounech
- návštěva hradů, zámků a dalších památných míst (Nový Hrad, Karlštejn)
- Halloween
- přednášky na toto téma v Městské knihovně v Lounech
- návštěvy čajovny, muzea, divadelních představení
- Jimlínská pouť
- účast v soutěžích s touto tematikou
- Den matek, Den dětí
- Karel Lím, významný rodák,
- spřátelená škola Ročov, společné sportovní i kulturní akce

Škola se zapojuje aktivně do dění v obci. Žáci vystupují při vítání občánků, rozsvícení stromečku na začátku adventu, pořádají vánoční trhy a další.

Taneční vystoupení při vánoční besídce

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním a sociálním znevýhodněním, s poruchami učení či chování. Třídní učitelé ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťují odbornou diagnostiku a vzdělávací potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zároveň je škola připravena poskytnout individuální vzdělávací plán s rozšířeným vzdělávacím obsahem pro mimořádně nadané děti. U takovýchto dětí je možné urychlovat školní proces, pokud žák zvládá učivo mnohem rychleji než spolužáci (předčasný nástup do školy, přeskokování ročníků).

Zájmová činnost, zájmové vzdělávání, školní družina

Školní družina plní funkci, pro kterou byla zřízena, je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy a rozvíjí specifická nadání žáků. Probíhá zde řada programů zaměřených na dopravní výchovu, zdravotní výchovu, rozvoj fyzické zdatnosti a obratnosti. Žáci se pravidelně účastní řady výtvarných soutěží, ve kterých často obsazují přední místa i příčky nejvyšší.

Školní družina je v provozu od 6,30 h do 7,30 a od 11,30 do 15,00 h, poplatek činí 100 Kč na žáka za měsíc. V případě zájmu většího počtu rodičů je **možno provozní dobu prodloužit**.

Ve školní kuchyni je možné zakoupit plnohodnotný oběd za 22,- Kč.

Děti při práci ve školní družině

Projekt „Rozmanitá výuka“

Od roku 2010 je naše škola zapojena do projektu „Rozmanitá výuka“ v rámci výzvy EU peníze školám. Kromě rozšíření počítačové sítě a nového vybavení přinesl tento projekt zejména rozšíření nabídky výukových programů.

Finanční prostředky získané v rámci projektu byly vloženy do oblastí čtenářské gramotnosti a ICT (informační a komunikační technologie), a to zejména se zaměřením na zlepšení čtenářských dovedností a vybudování pozitivního vztahu k literatuře, dějinám a kultuře našeho národa, ke zvýšení ICT dovedností, rozvoji matematických znalostí a rozvoji schopnosti orientovat se ve světě informací prostřednictvím digitálních technologií tak, aby informace žáci uměli využívat v dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Aby škola získala přehled o aktuálních znalostech žáků ve srovnání s tisícovkami jiných žáků, využívá srovnávací testy STONOŽKA a GEPARD ve spolupráci se společností SCIO. Žáci byli testováni v rámci projektu Gepard v oblasti informační gramotnosti, v rámci projektu STONOŽKA bylo testování zaměřeno na matematiku, český a anglický jazyk, čtenářskou gramotnost a všeobecné studijní předpoklady. Výsledky celoplošných testů jsou jedním z významných nástrojů hodnocení školy. Nedostatky byly zjištěny při testování (2010) čtenářské gramotnosti, práce s obtížnějšími texty nebyla většinou žáků dostatečně zvládnuta. Z těchto výsledků vyplynulo také zaměření projektu „Rozmanitá výuka“

Počítačové vybavení a velkoplošná televize v I. třídě

Málotřídní školy – moje srdeční záležitost

Jako dítě jsem navštěvovala málotřídní školu. Při přechodu na plně organizovanou základní školu jsem neměla žádné problémy, stejně tak je neměli ani moji spolužáci. V ročníku nás bylo sedm, většina z nás zvládla bez potíží střední školu, tři i školu vysokou.

Zůstalo mi v paměti mnoho krásných vzpomínek na paní učitelku, pana řídícího – přísného, ale spravedlivého pedagoga, který si lehce poradil s nekázní kohokoliv. Málotřídní školu, kterou jsem navštěvovala - „moji“ školičku - mám stále hluboko ve svém srdci.

Druhou školou, která se stala mojí srdeční záležitostí, je naše školička v Zeměchách.

Téměř deset let jsem učila na velkých plně organizovaných školách. Když jsem se po několikaleté práci v jiném rezortu vracela do školství, příliš dlouho jsem neváhala a vybrala jsem si jako své další působiště právě málotřídní školu.

Mnoho pedagogů nemá zájem vyučovat na tomto typu školy, protože jde o mnohem náročnější práci pro pedagoga, který se připravuje na výuku ve spojených ročnících. Kvalita vzdělávání a dosažených znalostí a dovedností je plně srovnatelná, s některými výhodami, které uvádím v následujícím článku, navíc s nádechem přátelství, porozumění, vzájemného hlubokého poznání a respektu.

Domnívám se, že na základě vlastních zkušeností, jsem oprávněna oba typy školy porovnat, zhodnotit a vyjádřit se k výhodám málotřídních škol.

Jsem ráda, že naši školu podporuje vedení obce, že s námi spolupracují místní i další organizace, že nám věří a pomáhají rodiče i mnoho dalších občanů obce.

Mgr. Zdenka Dvořáková

Význam málotřídních škol

Výhody výuky na tomto typu školy – školy se spojenými třídami a malým počtem žáků:

Škola rodinného typu, vztahy mezi žáky a pedagogy jsou založeny na vzájemné důvěře, pochopení a přátelství, žáci se zde cítí dobře a bezpečně.

Žáci, kteří absolvovali málotřídní školu, jsou samostatnější, než žáci plně organizovaných škol. Je to důsledek odlišných způsobů a forem výuky na obou typech škol. Samostatnost je přitom jednou z nejdůležitějších vlastností, kterou chceme u žáků vychovat, jde o dovednost orientovat se v různých učebních i životních situacích a využít v nich svých vědomostí. Žáci se naučí soustředit se jen na svoji práci, podat co nejlepší výkon, aniž by byli neustále kontrolováni a pobízeni pedagogem.

Skupinová práce je běžnou součástí výuky. Žáci jsou rozděleni přirozeně podle věku. Žák velmi dobře zvládající učivo se může přidat, např. při řešení slovních úloh, k vyššímu ročníku, naopak při problémech může žák opakovat látku s nižším ročníkem.

Pedagog na málotřídní škole má, vzhledem k nízkému počtu žáků, možnost věnovat se každému žákovi zvlášť. Velký význam má tato možnost pro všechny žáky, především však pro žáky prvního ročníku. Např. při čtení se každý dostane ke slovu v průběhu hodiny několikrát, učitel práci vyhodnotí a žák dostává okamžitě zpětnou vazbu.

Pedagog má při nízkém počtu žáků možnost učivo nejen okamžitě procvičit a zjistiť, zda učivo všichni žáci rozumí, ale může také okamžitě reagovat, protože ví, co žákům není zcela jasné, čemu nerozumí (zpětná vazba).

Málotřídní škola je vhodná pro žáky mimořádně nadané, pro žáky se specifickými poruchami učení i žáky se sníženými rozumovými schopnostmi.

Žák, který absolvoval vzdělávání alespoň na prvním stupni v obci, je součástí dění obce, získává k ní vztah, v dospělosti se zpravidla na dění obce spolupodílí.

Prvňáčci se ve škole rychle orientují, nemají strach, rychle se seznámí s ostatními žáky a se všemi zaměstnanci školy. Zpravidla zcela bezproblémový je přechod do prvního ročníku pro děti z naší mateřské školy. Při pozdějším přechodu na jinou školu je žák starší a s prostředím školy běžného typu se lépe vyrovnává.

Žáci si vzájemně pomáhají. Běžné je, že žáci vyšších ročníků pomáhají mladším žákům.

Málotřídní školy jsou více otevřené společnosti, rodiče se nebojí sdělit své názory učitel, mluví s ním i mimo schůzky, všichni mají k sobě blíž.

Na málotřídních školách je méně výchovných problémů – všichni na sebe vidí.

Práce na počítači je běžnou součástí výuky, počítačové stanice jsou umístěny přímo ve třídách, jsou tedy plně k dispozici vyučujícím a žákům v průběhu výuky.

Pokud někdo z občanů není absolventem málotřídní školy a má zájem seznámit se s výukou na tomto typu školy, je na naší škole vítán.

Zdenka Dvořáková

Na závěr

Pokusili jsme se Vám alespoň ve stručnosti představit naši školu. Vybavení školy je na velmi dobré úrovni, jak z hlediska technického zabezpečení, tak i hlediska estetického. Z výše uvedených informací je zřejmé, že ačkoli se jedná o vesnickou školu, výuka probíhá moderními metodami, je vybavena interaktivní tabulí, velkoplošným televizorem s možností připojení k počítači a nadstandardně počítači, na kterých děti pod vedením kvalifikovaných pedagogů běžně při výuce pracují. Novinkou ve vybavení je nový velkoplošný televizor s možností připojení k počítači, tablet a čtečka knih – vše žáky plně využíváné při výuce.

Škola je kladně hodnocena rodiči odcházejících žáků. Velmi kladně se k prostředí a podmínkám školy i odborníci, kteří školu navštěvují (psychologové, pedagogové, ekologové). Klid a rodinné prostředí školy je vysoce ceněno i ze strany většiny rodičů; také zástupci a reprezentanty firem a dalšími lidmi, kteří naši školu navštíví.

Bohužel, někteří rodiče nedokáží ocenit výhody naší školy proti velkým školám, a přestože patří svým bydlištěm do naší spádové oblasti, rozhodnou se umístit své děti do školy v Lounech. Opakovaně se stalo, že později své rozhodnutí přehodnotili, ale jejich děti se na naši školu už nevrátily.

Nabízíme Vám možnost školu navštívit, paní ředitelka Mgr. Zdena Dvořáková Vám ohotně vyjde vstříc a zodpoví každou Vaši otázku, která Vás bude ohledně školy zajímat.

Fotografie dokumentují, alespoň část z akcí a programů, které děti během školního roku absolvují.

Návštěva sokolníků – program Centra ekologické výchovy VIANA Litvínov

Podzimní hrátky – poznávání ovoce a zeleniny pouze podle chuti

Projektový den - návštěva v lese, výukový program Lesů ČR

Žáci zpívali koledy a vánoční písničky

Při školní akademii hráli žáci pohádku

Podzimní hrátky - jedna z dnů